

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

ESMENA A LA TOTALITAT AL PRESSUPOST 2008

Preparant aquesta intervenció pensava en una frase d'Edgar FAURE que resumeix la situació:

“Il n'y a pas de politique sans risques, mais il y a des politiques sans chances.”

Efectivament, en la preocupant situació en la qual el partit liberal ha deixat les finances públiques, qualsevol opció de redreçament comportaria algun risc, però és ben evident que la política pressupostària que proposa el Govern d'Albert PINTAT per l'any 2008 no té cap possibilitat, cap opció, de contribuir a redreçar la situació.

És, pel contrari, una perillosa fugida endavant.

PRIMERA CONSTATAció:

Aquest pressupost no se'l creu ningú. L'heu muntat sobre una hipòtesi de creixement situat “... al voltant del 4,1% en termes reals...” no pas perquè aquesta xifra sigui versemblant sinó perquè la necessiteu per intentar presentar una mena d'equilibri. I no arribareu mai a aquella xifra.

Potser podríem preguntar si aquest creixement del 4,1% vindria donat per una millora de l'oferta econòmica, és a dir de l'activitat de les empreses?

Però la Cambra de Comerç ja ha demostrat que, dissortadament, no anem bé. Andorra té clarament plantejat un problema de competitivitat en diversos sectors.

Els indicadors socioeconòmics ens assenyalen que l'any 2006 les empreses dels sectors de la construcció i del comerç només van augmentar tot just una mica més de l'1% i les de l'hoteleria van registrar un lleuger retrocés.

El que sí va augmentar, gairebé un 5%, foren les despeses relacionades amb l'habitatge i subministraments d'aigua, gas i electricitat. L'Andorra a dues velocitats castiga el poder adquisitiu de la gran majoria. Tot s'apuja menys els salaris i les pensions.

I en conseqüència, els indicadors de consum van seguir també el 2006 una evolució més aviat desfavorable. El consum de carburants va retrocedir un 5,3%.

El retrocés de la superfície autoritzada total per a construccions ha estat contundent i l'any 2006 es va registrar una disminució del 38,7% en relació a l'any anterior. Les xifres del 2007 no marcaran pas cap redreçament sinó una nova i forta davallada.

El nivell d'ocupació hotelera va baixar, durant l'exercici 2006, gairebé sis punts percentuals.

La xifra total de pernoctacions per part dels visitants va disminuir prop d'un 7%.

Sabem també que el 2006 ha estat el segon any consecutiu en registrar un descens del nombre total de visitants. Un 2,8% inferior al del 2005, any en el qual el retrocés havia estat ja del 5,3%.

I finalment el volum total d'importacions, valorades en unitats monetàries corrents, va disminuir un 1,8% en l'exercici 2006, situació que l'economista Xavier SAEZ, bon coneixedor d'Andorra, ha qualificat com "inèdita en la història recent del país."

Disminució que és, a més, força preocupant si hom analitza les seccions aranzelàries en les quals es donen les baixes més significatives.

SEGONA CONSTATAció:

Aquest projecte de pressupost és clarament insincer perquè intenta ignorar tant la realitat de l'activitat econòmica com la fallida tècnica dels comptes públics.

No té en compte les conseqüències de la crisi financera internacional de l'estiu passat amb l'augment tant dels tipus d'interès com del preu del petroli. Menysté les dificultats de l'economia andorrana a les quals el Govern ha estat i és incapaç de donar-hi resposta.

El projecte de pressupost 2008 és una nova etapa en la presentació maquillada dels comptes públics. Una etapa especialment barroera. La manipulació principal fa referència a l'escamoteig sistemàtic de la realitat de l'endeutament de l'Estat.

Les xifres són clares:

- a) El pressupost 2008 presenta 23.106.099 de despeses financeres, un 60,33% més que l'any 2007.
- b) Només s'aconsegueix reduir en un -2% el capítol 2 (consum de béns i corrents serveis pel traspàs a transferències de capital (capítol 7) que augmenta en un 21%, de despeses com és el cas d'Andorra Turisme.
- c) Els interessos del deute públic augmenten del 42% (13.218.400 €) i els interessos de pòlissa de crèdit augmenten del 94% (9.855.160,87 €).

El deute públic de l'Estat que reconeix el pressupost 2008 és de 25.673.054,05 €, xifra que suposa un augment del 426%!

El cost pressupostari per a les operacions financeres és de 7.246.477,25 €.

TERCERA CONSTATACIÓ:

Pel que fa als ingressos el maquillatge és encara més groller:

- es sobrevalora en més de quaranta milions d'euros els ingressos previstos en les partides d'IMI, taxa al consum i ITP,
- es vol mantenir la previsió d'ingressos de l'ITP respecte el del 2007 i 2006 malgrat la evident davallada d'operacions,
- es preveu un increment espectacular, del 438,57%, dels ingressos patrimonials, com a conseqüència de la incorporació dins de l'article 5.9 (Altres ingressos patrimonials) d'un nou, i podem dir atípic, concepte: 5 9 0 Ingressos provinents d'inversions reals. Per aquest concepte es preveuen uns ingressos de 60,68 milions d'euros que corresponen, segons s'explica a la Memòria del pressupost, "al cobrament de la part d'obra efectuada i pagada per l'Estat, un cop es concessioni i s'aporti aquesta obra a la concessionària".

Per tant, s'entén que aquests ingressos corresponen a obres públiques ja iniciades en exercicis anteriors, que van ser contractades d'acord amb la normativa llavors (i encara ara) en vigor, per les quals el Govern ja va fer determinats pagaments, però que el govern pensa, en un futur, canviar la modalitat de contractació. Així, d'acord amb un projecte de llei pensat per regular les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, les obres públiques corresponents podrien ser objecte de concessió. A partir d'això, el govern preveu contractar la seva concessió i considera que els imports ja pagats s'hauran de retornar a l'Estat.

Així es construeix un castell de sorra sobre unes bases que trontollen:

1. Existeix una modalitat de contractació que es modificarà. Es dona per suposat que l'altra part contractant acceptarà.
2. La modificació es farà d'acord amb una eventual nova normativa que encara cal aprovar i, més en concret, d'acord amb un contracte de concessió d'obra pública, que està per veure.
3. I, la qüestió més rellevant des d'un punt de vista pressupostari, l'import pagat els anys anteriors es fa retornar i es computa com un ingrés més.

El govern es pensa que d'aquesta manera tan matussera assoleix un doble objectiu en la dissimulació pressupostària.

D'una banda, fa veure que redueix les despeses del 2008, mitjançant el seu diferiment, doncs les noves modalitats li permetrien deixar per a un futur el pagament de les obres.

D'altra banda, augmenten artificialment els ingressos doncs els 60,68 milions d'euros corresponent a la part ja pagada en anys anteriors es consideren com un ingrés corrent més del 2008 amb la finalitat d'obtenir un resultat pressupostari maquillat que permetria presentar un fals superàvit de gestió de 35,52 milions pel 2008.

El diferiment de les despeses ve provocat perquè les inversions que seran objecte de concessió es finançaran a càrrec del pressupost públic. En tractar-se d'un contracte de concessió, el concessionari té dret a "explotar l'obra pública i a percebre la retribució econòmica prevista al contracte de la concessió" (art. 11, apartat b). Però com sigui que en un Annex de la Memòria del Pressupost es presenta un quadre amb la previsió de les quotes de projectes d'obra pública subjectes a les noves modalitats contractuals, s'entén que la retribució al concessionari anirà a càrrec del finançament públic. En altres paraules, sembla que estem davant del que s'anomena un peatge a l'ombra, en lloc d'un peatge tradicional pagat pels usuaris de les infraestructures. L'import i la durada de la concessió dependrà del que s'estipuli en el contracte corresponent. No cal dir que la evident necessitat de realitzar els corresponents estudis de viabilitat, que justifiquin els imports a satisfer, no apareix enlloc.

Aquest pretès augment dels ingressos és a ben segur sorprenent.

D'una banda, es tracta d'un ingrés atípic que en qualsevol cas no es pot donar en anys futurs. Bé, sempre es pot començar a fer el mateix amb tota l'obra pública susceptible de concessió, fins i tot la finalitzada. Però és ben evident que aquesta manipulació representa una clara violació de la finalitat de la modalitat de contractació mitjançant concessió.

I, d'altra banda, com es tracta d'una obra en part ja pagada, l'import ja satisfet pel contractista hauria de servir per reduir, ja sigui l'import de les quotes a pagar en un futur, ja sigui el termini de la concessió, o bé les dues.

Queda clar que l'objectiu de l'opció escollida és amagar el dèficit de gestió d'almenys 25,16 milions d'euros que es produiria el 2008 de no considerar els 60,68 milions com a ingrés.

Així doncs, es vol amagar i encobrir, amb aquesta recompra per part de la UTE i futura concessionària del Túnel dels dos Valires, un dèficit de 25 milions d'euros.

Aquest innegable dèficit de gestió de 25 milions d'euros, incrementat del dèficit financer, situa ja d'entrada el dèficit real en quaranta-vuit milions d'euros. Quaranta-vuit milions d'euros.

I aquí cal establir una relació amb la sobrevaloració, a la qual ja m'he referit abans, de més de quaranta milions en les partides d'ingressos per IMI, taxa al consum i ITP. Una previsió del tot irrealitzable.

QUARTA CONSTATAció:

Més barbaritats encara: examinant el quadre de plurianuals s'ha reduït en cinquanta-tres milions d'euros la dotació del "Túnel dels dos Valires".

En conseqüència, aquella partida té un pressupost total de set milions d'euros per l'any 2008.

Dotació insuficient, a ben segur, pels pagaments que s'han de realitzar. El mateix cas s'esdevé amb el vial de Sant Julià. I l'aturada del projecte la setmana passada, per evidents raons polítiques, tampoc permet amagar les vergonyes de tanta lleugeresa.

Comptat i debatut, si aquestes dues obres estiguessin incloses –com una recta i seriosa política pressupostària exigiria– en el projecte de pressupost 2008 i no aparegués per art d'encanteri l'atípic ingrés de 60 milions d'euros estariem –estem, Sr. PINTAT– en un dèficit pressupostari d'uns 130 milions d'euros.

Mai s'havia vist semblant deseiiximent, ni mai no s'havia muntat semblant artifici de baixa tècnica pressupostària per a intentar dissimular una evidència: la fallida tècnica dels comptes públics fa que no teniu ni cinc al calaix i que no podeu ni pagar la nòmina de l'Estat sense acudir a l'endeutament.

És ben evident que el cor d'aquesta política pressupostària batega al ritme accelerat d'uns impulsos inspirats per una idea obsessiva: dissimular la fallida tècnica dels comptes públics.

Aquest intent matusser de dissimular l'endeutament suposa llençar cap a les generacions futures la càrrega del reembossament del deute i demostra que es prefereix, que s'opta, que es vol al capdavant, pagar interessos abans d'haver d'encarar el redreçament necessari.

Estic convençut que tot el que acabo de dir ho sabeu perfectament. Probablement us havíeu fet la il·lusió que no ens adonaríem de la magnitud del desastre.

Però ho sabíeu. Aquest no és el vostre primer pressupost sinó el tercer.

¿Per què heu doncs presentat al Consell General un pressupost tan desequilibrat i d'impossible execució?

L'explicació és política, per no dir electoralista. A aquesta legislatura li queda, a tot estirar, un any.

No voleu que el conjunt de conseqüències de la vostra mala política siguin analitzades abans de la fi del vostre mandat.

Més enllà d'aquest pressupost hi ha doncs un pressupost amagat.

Ens oposem a l'un i a l'altre.

La diferència entre vostès i nosaltres no es troba pas en una concepció distinta de la qualitat de la gestió pública.

El que en realitat voleu és desmanegar l'Estat. Nosaltres volem un Estat millor mentre els liberals busquen la privatització de l'Estat: ITV, ambulàncies, augment de tarifes pels usuaris de la sanitat... Són els vostres fets.

És un anacronisme i una falta política no voler donar a l'Administració, a l'Estat, els mitjans per ser eficaç i modern.

Un exemple del que preteneu dissimular són les pensions de jubilació dels funcionaris. La vostra manca de previsió fa que es contempla aquest concepte com una despesa corrent sense que s'hagi fet el necessari per constituir un fons de reserva per poder fer front a la despesa futura.

Enguany, aquesta partida passa de 2.202.110 € a 2.538.835 €: un increment del 25,5%.

Des de la vostra arribada al Govern, Sr. PINTAT, l'increment en aquest concepte ha estat de 174% i no heu tingut cap iniciativa per garantir la viabilitat futura d'aquestes pensions.

Mentrestant el que sí preveu el pressupost 2008 és una generosa dotació pels viatges del ministre Portaveu: 133.407 euros destinats, segons diu el projecte, a la realització de desplaçaments i atencions protocol·làries amb previsió de viatges a Londres, Estats Units, Madrid, París, Praga, Islàndia, etc., etc.

Probablement els 87.665 euros (un -8% en relació al Pressupost 2007) que heu retallat en el programa 3131 (Infància, Joventut i Família), els 24.000 euros (un -14,5%) que s'han retallat al projecte de menors, els 20.000 euros (un -13%) retallat al projecte d'inserció socio-laboral i els 26.890 euros retallats (-10,32%) al pla d'atenció a la dona..... ajudaran que el ministre Portaveu pugui viatjar amb totes les comoditats necessàries per a tan feixuga càrrega!

Podríem analitzar altres capítols i partides i seguiríem contraposant els vostres fets –reducció de la despesa social i augment forassenyat de la despesa corrent– a les vostres paraules.

No cal insistir.

Aquest pressupost és l'expressió d'una formidable enganyifa forjada per la comunicació política en la qual, ja ho sabem, tampoc no es regategen diners públics. Ja hem trobat a les bústies abundosa distribució de prospectes del projecte de pressupost 2008!

No podreu però amagar la trista realitat: un joc de sumes i restes no resoldrà l'endeutament públic.

CONCLUSIÓ

Una característica d'aquest final agònic del cicle liberal és la fossilització de la despesa. Any rere any s'ha reduït la inversió, que és preparar el futur.

Els compromisos anteriors, el servei del deute i la retribució del personal han xuclat progressivament la majoria dels ingressos i els governs liberals no han volgut ampliar-los allí on correspon i com la Constitució assenyala.

Per això aquest pressupost està condemnat a la impotència i a la gesticulació.

Perquè està fet pensant en les properes eleccions i no pas, com caldria, en les properes generacions.

El sanejament de les finances públiques és una necessitat. Suposa un mètode raonat que consistirà, abans d'una altra cosa, a donar suport al finançament de les despeses realment prioritàries.

La nostra prioritat pressupostària s'adreça així, en primer terme, al desendeutament de l'Estat i d'altra banda a preparar el futur mitjançant el suport a la petita i mitjana empresa en termes de formació de personal qualificat i d'una lluita ferma contra la competència deslleial.

És aquí que trobarem la font d'un nou creixement econòmic, ecològicament responsable i socialment eficaç.

Hem de buscar i trobar la via de la reducció de la despesa corrent mitjançant la modernització de l'administració pública i una millor cooperació entre els comuns mitjançant el desplegament de mancomunitats de serveis.

Però aquestes reformes només es podran dur a terme amb una tossuda voluntat de buscar un consens nacional i obtenir-lo amb el diàleg.

Aquesta és la nostra proposta d'una altra manera de fer que s'hauria de traduir, en primer terme, en una bona gestió de les finances públiques.

Però ja hem vist que el projecte de pressupost 2008 planteja un veritable xoc de desconfiança i de malfiança.

Aquest projecte posa en evidència la incapacitat del govern de controlar el dèficit de l'Estat.

La situació és encara més preocupant quan ens adonem que les perspectives econòmiques són ben poc encoratjadores.

Aquest pressupost no respon als problemes, importants del país.

La pretensió de finançar l'obra pública essencialment amb una operació de fugida endavant no és admissible.

Havíeu de ser valent Sr. PINTAT i dir-nos com es farà, realment, disminuir el deute públic quan és ben evident que durant aquest any l'Estat ha augmentat l'endeutament.

Tampoc ens diu el pressupost si es vol ajudar a les empreses que ho necessiten, les petites i mitjanes, perquè puguin encarar els reptes d'avui en termes de pèrdua de competitivitat i de concurrència deslleial.

Aquest projecte no aporta respostes positives i agreuja els problemes.

Els economistes francesos Augustin LANDIER i David THESMAR han analitzat en els seus treballs d'economia política la manera com un govern busca el camí per a lligar les mans dels seus successors mitjançant l'endeutament públic.

En un recent article publicat a LES ECHOS aquests dos professors deien:

“Suposem que la confrontació esquerra-dreta es fa sobre l'abast de l'esfera pública: la dreta voldria un Estat de mínims, mentre que l'esquerra desitja augmentar la despesa pública. La millor manera d'obligar un futur govern socialista a no gastar gaire és fer-lo hereu d'un Estat endeutat.”

Ves per on, aquella hipòtesi es troba perfectament representada en aquest projecte de Pressupost 2008.

He citat al polític francès Edgar FAURE en començar. Segueixo el fil de la seva reflexió per acabar.

Ens oposem al vostre pressupost, tant al presentat com a l'amagat, perquè dissortadament per Andorra i per la gent d'Andorra, els vostres projectes, presentats o amagats, suposen el màxim de riscos i el mínim de possibilitats de construir l'Estat.

Casa de la Vall, 27 de novembre del 2007

Jaume BARTUMEU CASSANY

President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata